

Stop zamrożeniu dotacji – w obronie przedszkoli niesamorządowych

PETYCJA w sprawie wykreślenia art. 145I z projektu ustawy o zmianie ustawy o finansowaniu zadań oświatowych(druk sejmowy RPW/35753/2025)

Ileć w niniejszym dokumencie pojawia się określenie "przedszkola niesamorządowe" bez dookreślenia, należy przez to rozumieć przedszkola prowadzone przez osoby inne niż jednostka samorządu terytorialnego (JST), prowadzące przedszkola niepubliczne i publiczne.

My, niżej podpisani – [REDACTED]
wyrażamy stanowczy sprzeciw wobec wprowadzenia do ustawy o finansowaniu zadań oświatowych przepisu art. 145I, który przewiduje ograniczenie wzrostu podstawowej kwoty dotacji (PKD) w 2026 roku do poziomu z 2025 roku powiększonego jedynie o 3%.

✦ **Postulujemy wykreślenie art. 145I z projektu ustawy.**

✦ **Wnioskujemy o zaproszenie przedstawicieli organizacji zrzeszających organy prowadzące przedszkola niesamorządowe do rozmów celem wspólnego wypracowania rozwiązań, które będą sprawiedliwe i uwzględnią skutki dla wszystkich stron.**

🔍 **Jak działa mechanizm dotacji?**

Dotacja dla przedszkoli niesamorządowych jest ustalana na podstawie tzw. podstawowej kwoty dotacji (PKD), czyli wydatków bieżących gminy na jedno dziecko w przedszkolu publicznym.

Przedszkola niesamorządowe niepubliczne otrzymują 75% tej kwoty na każde dziecko. Jeśli gmina zwiększa wydatki (np. z powodu podwyżek wynagrodzeń, inflacji, kosztów energii), rośnie również dotacja dla placówek niepublicznych.

Przedszkola niesamorządowe publiczne otrzymują 100% tej kwoty, mogą pobierać opłaty na takich samych zasadach jak przedszkola samorządowe - obowiązek 5 bezpłatnych godzin, opłaty za kolejne godziny wg zasad gminnych.

To uczciwy i przejrzysty mechanizm, który odzwierciedla rzeczywiste koszty funkcjonowania systemu. Art. 145I go zaburza, wprowadzając sztuczny limit wzrostu tylko dla sektora niepublicznego.

⚠ **Dlaczego art. 145I jest szkodliwy?**

✗ Zamraża dotację w oderwaniu od realnych kosztów – 3% wzrost nie pokrywa nawet inflacji, nie mówiąc o rosnących kosztach pracy, mediów czy materiałów edukacyjnych. W przypadku podwyżek dla nauczycieli koszty przedszkoli publicznych wzrosną, zamrożenie PKD zatrzyma wzrost dotacji dla przedszkoli niesamorządowych.

✗ Zagroza stabilności tysięcy placówek – może prowadzić do ograniczenia liczby miejsc, redukcji kadry, a nawet likwidacji przedszkoli.

✗ Odbiera rodzicom realny wybór – pluralizm edukacyjny staje się fikcją, jeśli tylko jedna forma placówek jest chroniona.

✗ Wprowadza zmianę bez konsultacji i bez vacatio legis – projekt pojawił się pod koniec roku budżetowego, gdy placówki mają już zaplanowane wydatki na 2026 r. Należy zauważyć, że w styczniu 2026 nie spodziewamy się nagłego drastycznego spadku liczby dzieci w przedszkolach

✗ Uderza w gminy – likwidacja placówek niesamorządowych oznacza konieczność tworzenia nowych miejsc w przedszkolach samorządowych, co generuje znacznie wyższe koszty inwestycyjne i operacyjne.

✗ Wymusza podwyżkę czesnego – placówki niesamorządowe niepubliczne, pozbawione adekwatnej dotacji, będą zmuszone przenieść część kosztów na rodziców. To oznacza wyższe opłaty, które dla wielu rodzin mogą być barierą nie do pokonania

✗ Dyskryminuje placówki niesamorządowe publiczne - jeśli poziom wydatków w przedszkolach gminnych wzrośnie powyżej 3%, w niesamorządowych placówkach publicznych nie będzie mógł tego progu przekroczyć, Zasady naliczania opłat pobieranych od rodziców pozostają na zasadach gminnych. Wynikiem tego niesamorządowe placówki publiczne będą dysponować budżetami niższymi niż gminne placówki publiczne.

Rozumiemy, że zmiany w systemie finansowania edukacji są potrzebne. Niż demograficzny, rosnące koszty i potrzeba racjonalizacji wydatków to realne wyzwania. Jednak zmiany te muszą być przemyślane, sprawiedliwe i poprzedzone dialogiem.

Placówki niesamorządowe są integralną częścią systemu edukacji. Uzupełniają ofertę samorządową, zapewniają dostępność, różnorodność i elastyczność. Nie można ich pomijać w procesie stanowienia prawa.

✅ **Co popieramy?**

Z uznaniem odnosimy się do pozostałych zapisów projektu ustawy, w szczególności:

Zmiany w art. 33 ust. 3, które przywracają logiczne i wykonalne zasady naliczania dotacji dla nowo powstałych placówek. To rozwiązanie porządkujące, które eliminuje skutki niezamierzonej luki legislacyjnej i wspiera rozwój nowych jednostek edukacyjnych.

Dodanie art. 145k, który umożliwia wypłatę dotacji „za efekt” dla słuchaczy szkół dla dorosłych i kursów kwalifikacyjnych, zgodnie z zasadami obowiązującymi przed 2025 r. Chroni to prawa nabyte i zapewnia ciągłość finansowania.

Te zmiany są potrzebne, wartościowe i pokazują, że ustawodawca dostrzega problemy systemowe. Tym bardziej apelujemy, by nie wprowadzać rozwiązań, które jednocześnie destabilizują inny segment systemu – przedszkola niesamorządowe..

 Co proponujemy?

 Apelujemy do Sejmu RP o:

usunięcie art. 145l z projektu ustawy,rozpoczęcie rzetelnych konsultacji z przedstawicielami organizacji zrzeszających organy prowadzące placówki niesamorządowe.

Każde dziecko zasługuje na równe traktowanie – niezależnie od tego, do jakiej placówki uczęszcza.

 Podpisz petycję i stań w obronie edukacji przedszkolnej!

